

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

Μπροστά στη μεγάλη ανηφόρα

"Η Ελλάδα βρίσκεται στην αρχή ενός δύσκολου δρόμου". Οι διαπιστώσεις της Άνγκελα Μέρκελ στη διάρκεια της ομιλίας της προς τους Γερμανούς βουλευτές στο Βερολίνο και όχι οι κυβερνητικοί πανηγυρισμοί στην Αθήνα αποτυπώνουν τη θέση στην οποία βρίσκεται η Ελλάδα μετά το μεγάλο κούρεμα. Μπορεί η ελάφρυνση από ένα μεγάλο τμήμα του χρέους (οι υπολογισμοί διαφέρουν για το ακριβές ποσό), αφού δεν είναι γνωστοί επακριβώς δύο οι δύο) να δίνει μια πρόσκαιρη ανάσα, όμως πολλά κρίσιμα θέματα της συμφωνίας είναι ακόμη ανοιχτά, ενώ ως το τέλος του χρόνου θα συνταχθεί νέο μνημόνιο. Η χώρα τίθεται υπό επιτροπεία και αν δεν καταφέρει να μπει σύντομα σε αναπτυξιακή τροχιά και να έχει πρωτογενή πλεονάσματα, δύλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά.

Τον Μάιο του 2010, όταν υπογράφηκε το μνημόνιο, το ελληνικό χρέος ύψους περίπου 300 δισ. ευρώ βρισκόταν στα χέρια τραπεζών και ιδιωτών επενδυτών. Το μεγαλύτερο κομμάτι βρισκόταν στα χέρια των γαλλικών τραπεζών (περίπου 60 δισ. ευρώ) και των γερμανικών (περίπου 48 δισ.). Μια ελληνική χρεοκοπία σε εκείνη τη φάση θα δημιουργούσε τεράστιο συστηματικό πρόβλημα στην Ευρώπη, αφού, εκτός των άλλων, δεν υπήρχαν μηχανισμοί διαχείρισης κρίσεων.

Από τότε, σταδιακά, μεγάλο τμήμα του χρέους έχει περάσει στα χέρια κρατών, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του ΔΝΤ, ενώ με την πρόσφατη συμφωνία και το τμήμα που βρίσκεται στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών και απομένει μετά το κούρεμα, θα έχει ευρωπαϊκή διασφάλιση και η συζήτηση που γίνεται είναι να διέπεται από τον βρετανικό νόμο.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι μια μελλοντική ελληνική χρεοκοπία θα έχει πολύ μικρές συνέπειες και δεν θα αποτελεί συστηματικό κίνδυνο, αλλά μπορεί να οδηγήσει σε έξοδο από το ευρώ. Τα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει η χώρα μας για να μην φθάσει σε αυτό το σημείο, μετά την απόφαση, είναι πολλά, με βασικό την αντιμετώπιση της βαθιάς υφεσης.

• Ως το τέλος του χρόνου θα καταρτιστεί νέο μνημόνιο το οποίο θα καθορίζει τα μέτρα "που θα λάβει η ελληνική κυ-

βέρνηση στο πλαίσιο των δεσμεύσεων του νέου προγράμματος", όπως αναφέρεται στην απόφαση. Η κυβερνηση διαβεβαιώνει ξανά ότι "τα μέτρα έχουν ήδη ανακοινωθεί" όμως θεωρείται βέβαιο ότι θα τεθεί θέμα μείωσης συντάξεων λόγω των ζημιών που θα υποστούν τα ταμεία από το κούρεμα και λόγω της διατήρησης της ανεργίας σε πολύ υψηλά επίπεδα για αρκετά χρόνια με βάση τις προβλέψεις της ίδιας της τρόικας. Επίσης, θα συνεχιστούν οι απολύσεις υπαλλήλων του Δημοσίου.

• Με το νέο δάνειο δεν θα καλύπτονται πλέον τα ελλείμματα του προϋπολογισμού, αλλά επαρχεί μόνο για τις λήξεις των ομολόγων και τους τόκους. Αυτό σημαίνει ότι νέα ελλείμματα οδηγούν αυτομάτως σε αντίστοιχες περιοπές.

• Μπορεί στο κείμενο της απόφασης να αναφέρεται ότι "πρέπει να ενισχυθούν οι μηχανισμοί για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ελληνικού προγράμματος όπως ζήτησε η ελληνική κυβερνηση" και σ' αυτό να αποδίδεται η μόνιμη παρουσία εκπροσώπων της τρόικας στην Αθήνα, όμως η πραγματικότητα είναι ότι τα πάντα πλέον σε κάθε υπουργείο θα ελέγχονται από την τρόικα. Επίσης, σε μόνιμη βάση πλέον, καμιά σημαντική οικονομική απόφαση δεν θα λαμβάνεται δύχως την έγκριση των Βρυξελλών, όπως προβλέπεται στους νέους όρους λειτουργίας της ευρωζώνης που θα ισχύουν από το 2012 και μεταξύ άλλων προβλέπουν:

- Οι προϋπολογισμοί θα εγκρίνονται από τις Βρυξέλλες πριν πάρουν το δρόμο για την ψήφιση από το Εθνικό Κοινοβούλιο. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού θα παρακολουθείται και κατά τη διάρκεια του έτους και θα "προτείνονται" τροποποιήσεις. Αυτό σημαίνει ότι, αν "πέφτουν εξω", θα απαιτούνται επί τόπου πρόσθετα μέτρα.

- Θα γίνεται διαβούλευση με την Κομισιόν "πριν από την έγκριση οποιωνδήποτε σημαντικών προγραμμάτων για τη μεταρρύθμιση των δημοσιονομικών ή οικονομικών πολιτικών".

- Η πρόβλεψη για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς θα υπάρχει στο Σύνταγμα ή σε ισοδύναμο νόμο.

• Το μεγάλο στοίχημα για να αποφευχθούν τα χειρότερα είναι να αλλάξει το

κρότερων κομμάτων, με τις οποίες εκφράζουν την αντίθεσή τους σε όσα συμφωνήθηκαν στις Βρυξέλλες. Η συζήτηση έρχεται επίσης λίγα 24ωρα μετά τα επεισόδια στη Θεσσαλονίκη, που είχαν σαν αποτέλεσμα τη ματαίωση, για πρώτη φορά από το τέλος του Β' παγκοσμίου πολέμου, της στρατιωτικής παρέλασης. Στο μεταξύ, το απόγευμα της Κυριακής (ώρα Ελλάδας) πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο γραφείο του πρωθυπουργού στη Βουλή με θέμα τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν για την ολοκλήρωση και την εφαρμογή της συμφωνίας της 27ης Οκτωβρίου, τον "οδικό χάρτη" δηλαδή μέχρι την υλοποίηση της συμφωνίας. Στη σύσκεψη, της οποίας προήδρευσε ο κ. Πα-

πανδρέου, συμμετείχαν ο αντιπρόεδρος της κυβερνησης και υπουργός Οικονομικών Ευάγγελος Βενιζέλος, ο υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Δημήτρης Ρέπτας, ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Φιλιππος Σαχινίδης και ο πρόεδρος της Βουλής Φιλιππος Πετσάληκος.

Υπενθυμίζεται ότι χθες, θα συνεδρίαζε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ υπό την προεδρία του κ. Παπαδρέου. Ο πρωθυπουργός αναμενόταν να παραθέσει στους βουλευτές τα αποτελέσματα της συνόδου κορυφής και να τους ζητήσει να στηρίξουν το κυβερνητικό έργο και τις αποφάσεις που ελήφθησαν στις Βρυξέλλες.

κλήμα και να σταματήσει η καταράλα στην πραγματική οικονομία. Και σ' αυτό οι αποφάσεις για το κούρεμα παίζουν αρνητικό ρόλο, αφού οι τραπεζες τουλάχιστον για κάποιο διάστημα ακόμη θα έχουν κλείσει τη στροφήγγα, ευρωπαϊκά χρήματα δεν προβλέπεται να έρθουν πέραν εκείνων του ΚΠΣ και ακόμη και αν ξεπεραστούν τα σοβαρά προβλήματα και ξεκινήσουν να έρχονται επενδύσεις, χρειάζεται αρκετό διάστημα μέχρι να αποδώσουν και να αρχίσουν να απορροφούν την υψηλή ανεργία.

Η συνέχιση της ύφεσης και το 2012

και η εξάντληση όλων των δυνατοτήτων που έχουν απομείνει στους πολίτες, αναμένεται να κάνει τη διαχείριση της κρίσης ακόμη πιο δύσκολη.

Μπορεί σε αυτή την κατάσταση όλο και περισσότεροι, ακόμη και στο ΠΑΣΟΚ, ζητούν την εκπόνηση ενός αναπτυξιακού σχεδίου και δίκαιη κατανομή των βαρών, προειδοποιώντας για τον κίνδυνο της έκρηξης. Η κυβερνηση, με τις πανηγυρικές δηλώσεις, δίνει την αίσθηση ότι τα δύσκολα είναι πίσω μας. Όμως δεν είμαστε ούτε καν στη μέση του δρόμου.

Σήμερα στη Βουλή η πρώτη σύγκρουση "κορυφής" μετά το "κούρεμα"

Η πρώτη σύγκρουση "κορυφής" για τις αποφάσεις που ελήφθησαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών αναμένεται σήμερα, οπότε και ο πρωθυπουργός θα ενημερώσει από το βήμα της Βουλής για τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων στην Ευρωζώνη και τη συμφωνία για το "κούρεμα" 50% στα ελληνικά ομόλογα. Οι πολιτικοί αρχηγοί θα απευθυνθούν μετά την ενημέρωση στην Ολομέλεια, όπως αναφέρεται σε επιστολή του προέδρου του Σώματος. Η συζήτηση αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον μετά και τις δημόσιες δηλώσεις που έκαναν τις προηγούμενες ημέρες τόσο ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης όσο και οι πρόεδροι των μι-

Βασικά σημεία
της απόφασης και συνέπειες

- ✓ «Κούρεμα» κατά 50% των ομολόγων που έχει ο ιδιωτικός τομέας (περίπου 205 δισ. ευρώ).
- ✓ Στο όφελος προστίθενται τα ποσά που γλιτώνουμε για τόκους και χρεολύσια κάθε χρόνο (4,5-5 δισ. εποιών), αφαιρούνται όμως αυτά που θα χρειαστούν τράπεζες και ταμεία.
- ✓ Νέο δάνειο για την κάλυψη των αναγκών ώς το 2014 ύψους 100 δισ. + 30 δισ. ευρώ ως ασφάλεια για όσους συμμετέχουν στην ανταλλαγή ομολόγων.
- ✓ Στόχος, το ελληνικό χρέος να είναι στο 120% του ΑΕΠ το 2020.
- ✓ Μείωση των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων περίπου κατά 13 δισ. ευρώ.
- ✓ Ανάγκη κεφαλαιακής ενίσχυσης των τραπεζών περίπου κατά 30 δισ. Οι καταθέτες δεν κινδυνεύουν. Αν οι τράπεζες δεν βρουν χρήματα από την αγορά, θα κρατικοποιηθούν.
- ✓ Νέο πολυετές μνημόνιο που θα καταρτίστει ώς το τέλος του χρόνου.
- ✓ Μόνιμη εγκατάσταση ελεγκτών της τρόικας στην Αθήνα.
- ✓ Εγκριση των προϋπολογισμών από την Κομισιόν πριν από την ψήφισή τους.
- ✓ Συνταγματική πρόβλεψη για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς.
- ✓ Εγκριση από την Κομισιόν οποιασδήποτε σ